

Metodologie pentru evaluarea cerintelor DNSH – proiecte etapizate PR Nord-est 2021 – 2027

Prezenta analiză-cadru are la bază recomandările din scrisoarea Ares (2022)8138444 – 24/11/2022 și Nota explicativă a Comisiei nr. EGESIF_21-0025-00 / 27.09.2021, potrivit cărora analiza DNSH se realizează la nivel de tip de intervenție / acțiune, proporțional cu nivelul de risc preconizat, neexistând obligația în Regulamentul 1060/2021 ca analiza să fie realizată la nivel de proiect.

Prezenta analiză are ca obiect tipurile de intervenții care se regăsesc la nivelul proiectelor din cadrul POR 2014 – 2020, care vor continua în cadrul Programului Regional Nord-Est 2021 – 2027.

Astfel, proiectele care vor fi etapizate pot include următoarele tipuri de investiții (lucrări și/sau achiziții de bunuri):

- Intervenții de reabilitare a clădirilor existente și, în mod excepțional, construirea unor clădiri noi. Dotările clădirilor pot include cazane termice pe gaz sau pe combustibili solizi;
- Modernizarea părții carosabile a străzilor urbane, cu sau fără bandă dedicată transportului public, mici poduri pietonale, pasaje, pasarele pietonale, adăugarea de piste pentru biciclete, mobilier stradal, parcuri, trotuare;
- Reabilitare și extindere cale rulare pentru troleibuze și tramvaie, infrastructură de încărcare pentru vehicule electrice, amenajare stații de transport public, amenajare de parcuri de tip park and ride, kiss and ride;
- Lucrări de amenajare spații verzi, alei pietonale, amenajare trotuare și carosabil afectate de instalarea pistei ciclabile;
- Dezvoltare și modernizare sisteme de iluminat public.
- Autobuze electrice
- Sisteme de bilete integrate și sisteme de management a traficului

Proiectele sunt implementate în zone antropice, se află în etapa de implementare în baza unei autorizații de construire care încorporează condițiile prevăzute de către autoritățile competente de mediu în decizia etapei de încadrare sau în urma procedurii EIA. Etapa II a acestor proiecte va face obiectul finanțării din PR Nord-Est 2021 – 2027, și constă predominant în lucrări non-structurale (finisaje de interior sau exterior, lucrări de conectare la utilități, reabilitare termică).

Partea 1 - Filtrarea celor 6 obiective de mediu pentru a le identifica pe cele care necesită o evaluare de fond

Vă rugăm să indicați care dintre obiectivele de mediu de mai jos necesită o evaluare de fond a măsurii conform principiului DNSH	Da	Nu	Justificare în cazul selectării răspunsului <i>Nu</i>
Atenuarea schimbărilor climatice	X		
Adaptarea la schimbările climatice		X	<p>Acest obiectiv nu este afectat semnificativ din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hotărârea Guvernului nr. 907 / 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice</i>, cu modificările și completările ulterioare prevede, în Anexa 4, analiza vulnerabilităților cauzate de factori de risc, antropici și naturali, <u>inclusiv de schimbări climatice</u>, ce pot afecta investiția. Astfel, cadrul legislativ existent la momentul la care proiectele erau în etapa de pregătire prevedea integrarea în procesul de definire a opțiunilor tehnico-economice, a considerațiilor care țin de reziliența la riscurile legate de schimbările climatice. • Pe de altă parte, având în vedere tipul de lucrări prevăzute în proiectele etapizate, apreciem faptul că normativele tehnice în vigoare sunt suficiente pentru a nu se afecta acest obiectiv datorită, în special, următoarelor prevederi: <ul style="list-style-type: none"> - Construcțiile aferente școlilor, liceelor, a infrastructurii pentru transportul public și altor activități socio-culturale nu se amplasează pe terenuri situate pe marginea superioară a terenurilor în pantă sau pe terenuri care prezintă pericol de alunecare, în situația neconstruită sau în prezența construcțiilor proiectate.

			<p>- În cazul în care, considerente de ordin urbanistic și economic, justificate prin studii de specialitate, impun folosirea unor astfel de amplasamente, legislația impune efectuarea de studii de stabilitate pentru amplasament în varianta neconstruită și în situația amplasării construcțiilor și, după caz, se vor efectua lucrări pentru asigurarea stabilității terenului.</p> <p>- Construcțiile aferente școlilor, liceelor și altor activități socio-culturale nu se amplasează pe terenuri formate din umpluturi neomogene încadrate în categoria terenurilor dificile de fundare.</p> <p>- Construcțiile noi nu se amplasează în zona inundabilă a albiei majore a râurilor.</p> <p>- Clădirile pentru școli și licee nu se amplasează în vecinătatea construcțiilor sau clădirilor a căror avariere ca urmare a unor calamități naturale sau a unor accidente tehnice poate produce degajări de substanțe toxice sau explozii. Distanțele minime față de aceste obiective se stabilesc pe baza reglementărilor tehnice, în funcție de specificul sursei de risc și de specificul amplasamentului.</p> <p>De asemenea, normativele tehnice prevăd faptul că există obligația proiectării și execuției astfel încât să se preia toate acțiunile din timpul construcției sau exploatării, pentru stări limită ultime și stări limită de serviciu.</p> <p>Lucrările sunt deja în desfășurare, nu mai pot fi încorporate alte măsuri de adaptare la schimbările climatice față de cele deja prevăzute, avute în vedere la momentul proiectării, în conformitate cu prevederile și normativele în vigoare la acel moment.</p> <p>Toate normativele elaborate de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației sunt publicate la adresa https://www.mdpa.ro/pages/reglementare1.</p>
Utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine		X	Proiectele care beneficiază de sprijin au un impact previzionat nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață. Nu

			<p>sunt identificate riscuri de degradare a mediului legate de protejarea calitatii apei si de stresul hidric.</p> <p>Impactul potențial al acestor lucrări asupra factorului apă este apreciat ca fiind unul extrem de redus, reversibil, local în perioada de realizare a lucrărilor și redus, după implementarea proiectului, datorită specificului activităților.</p> <p>Proiectele nu prevăd lucrări complexe care să producă modificări ale cadrului natural al amplasamentelor, impactul asupra mediului în urma implementării proiectelor urmând să fie unul minim.</p> <p>Proiectele au fost evaluate de autoritatea de mediu, conform legislației naționale în domeniu, și au fost stabilite măsurile ce se impun pentru protejarea calității apei și evitarea stresului hidric. Beneficiarii sunt obligați să respecte măsurile impuse în Acordurile de Mediu emise pentru fiecare proiect în parte.</p>
Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor	X		
Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol	X		
Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor		X	<p>Proiectele etapizate sunt implementate în zone antropice și nu afectează starea bună și rezistența ecosistemelor sau starea de conservare a habitatelor și speciilor inclusiv a celor de interes al Uniunii.</p> <p>Proiectele de intervenție la infrastructura rutieră nu sunt de natură să afecteze semnificativ acest obiectiv având în vedere faptul că proiectele vizează reabilitarea părții carosabile a unor străzi existente, fără intervenții structurale de mare amploare sau mari lucrări de artă care să modifice semnificativ capacitatea proiectată a străzii.</p> <p>Implementarea proiectelor nu este de natură să conducă la reducerea suprafețelor habitatelor și/sau a exemplarelor speciilor de interes comunitar, fragmentarea habitatelor de interes comunitar, cu impact negativ asupra factorilor care determină menținerea stării favorabile de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar sau modificări</p>

		<p>ale dinamicii relațiilor ce definesc structura și/sau funcția ariei naturale protejate de interes comunitar.</p> <p>Menționăm că proiectele de investiții integrează toate condițiile și măsurile din decizia etapei de încadrare / evaluarea impactului asupra mediului pentru obținerea autorizației de construire iar verificarea implementării măsurilor de prevenire și reducere atât în timpul lucrărilor de execuție cât și în perioada de funcționare va fi realizată de către Garda Națională de Mediu.</p>
--	--	---

Partea 2 – Evaluarea de fond conform principiului DNSH pentru obiectivele de mediu care o impun

Întrebări	Nu	Justificare de fond
<p>Atenuarea schimbărilor climatice: Se preconizează că măsura va genera emisii semnificative de GES?</p>	X	<p>Intervențiile de reabilitare la clădiri existente și, în mod excepțional, construirea unor clădiri noi nu sunt de natură să afecteze acest obiectiv.</p> <p>Clădirile reabilitate și cele noi sunt, în general, de mici dimensiuni, din mediul urban și mediul rural: școli, spitale, grădinițe, cămine de bătrâni, alte instituții administrative.</p> <p>Deși unele proiecte de reabilitare pot include și montare de centrale pe gaz, acestea sunt dimensionate limitat pentru necesitățile spațiului reabilitat. Aceste centrale pe gaz înlocuiesc o centrală de încălzire existentă, cu emisii mari de GES, înlocuirea lor cu o centrală cu performanțe superioare, conform standardelor actuale, ducând la reducerea emisiilor de GES. În aceste situații, neînregistrându-se creșteri ale emisiilor de GES, nu sunt necesare măsuri compensatorii.</p> <p>În ceea ce privește clădirile noi, menționăm faptul că Legea nr. 372 din 13 decembrie 2005 privind performanța energetică a clădirilor prevede la articolul 17 faptul că <i>“în cazul clădirilor noi, pentru care recepția la terminarea lucrărilor se efectuează în baza autorizației de construire</i></p>

emise începând cu 31 decembrie 2020, vor fi clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero". Conform aceluiași act normativ, în ce privește clădirile noi din proprietatea/administrarea autoritatilor administrației publice, care urmează să fie recepționate în baza autorizației de construire emise după 31 decembrie 2018, vor fi clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero.

Se etapează un singur proiect care își propune construirea unei clădiri noi care nu are statut de clădire publică, și pentru care autorizația de construire a fost emisă pe data de 28 iulie 2020, anterior termenului de 31 decembrie 2020. La momentul proiectării respectivei clădiri nu exista obligația respectării prevederii referitoare la consumul de energie aproape egal cu zero, iar proiectul prevede o activitate care poate fi considerată măsură compensatorie, și anume - construirea unei zone de promenadă, bordată de vegetație. Prin urmare nu sunt necesare măsuri compensatorii suplimentare.

În ce privește clădirile publice noi, o mică parte din acestea ar putea avea autorizația de construire emisă înainte de data de 31 decembrie 2018, dar chiar și acestea au prevăzute măsuri de eficiență energetică, pentru că și înainte de această dată existau norme privind eficiența energetică. Astfel, se poate considera că aceste clădiri nu afectează în mod semnificativ acest obiectiv de mediu.

În ce privește investițiile din domeniul transportului public în comun, acestea sunt în concordanță cu Recomandările de Țară pentru 2021-2027, contribuie la realizarea țintelor Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 și, totodată, contribuie și la realizarea obiectivelor de reducere a emisiilor de CO₂ până în 2030 din noua lege a UE privind clima (Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 („Legea europeană a climei”).

Activitățile care se încadrează la digitalizarea transportului urban au un impact previzionat nesemnificativ asupra acestui obiectiv de mediu, ținând seama atât de efectele directe, cât și de cele primare indirecte pe întreaga durată a ciclului de viață.

		<p>În ceea ce privește modernizarea părții carosabile a străzilor urbane, aceste proiecte, prin natura limitată a intervențiilor, nu sunt de natură să conducă la creșteri semnificative ale emisiilor astfel încât să afecteze obiectivul. Străzile ce se reabilitează sunt străzi existente iar prin intervențiile propuse parametrii acestora se îmbunătățesc, ceea ce conduce la o fluidizare a traficului, fapt care, împreună cu introducerea /prioritizarea transportului public, duce în final la reducerea emisiilor de GES. În plus reabilitarea acestor străzi are ca scop încurajarea utilizării transportului în comun și renunțarea la utilizarea autoturismelor personale.</p> <p>Intervențiile de reabilitare și extindere a căilor de rulare pentru troleibuze și tramvaie, infrastructură de încărcare pentru vehicule electrice, amenajare stații de transport public sau sistemele de iluminat public nu afectează semnificativ acest obiectiv.</p> <p>În ce privește proiectele care constau în reabilitarea terenurilor degradate prin amenajarea de spații verzi și includerea acestora în Registrul local al spațiilor verzi, prin natura lor, investițiile contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Investițiile propuse nu conduc la emisii semnificative de GES. Investițiile efectuate în vederea regenerării urbane vor duce nu numai la creșterea atractivității, ci și a calității spațiilor verzi din mediul urban, ceea ce va determina reducerea ponderii gazelor cu efect de seră, a pulberilor în suspensie, dar și a poluanților fonici, cu efecte pozitive asupra condițiilor de viață ale cetățenilor și a stării lor de sănătate. Intervențiile sunt punctuale, limitate ca acțiune în timp și spațiu și nu au un impact previzibil semnificativ asupra obiectivului de mediu privind adaptarea la schimbările climatice, luând în considerare efectele directe și efectele primare indirecte de pe parcursul implementării.</p>
<p>Economia circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor:</p> <p>Se preconizează că măsura:</p>	<p>X</p>	<p>În ceea ce privește cerința ca gestionarea deșeurilor rezultate în toate etapele proiectelor să se realizeze în linie cu obiectivele de reducere a cantităților de deșeuri generate și de maximizare a reutilizării și reciclării, proiectele etapizate intră sub incidența prevederilor Legea nr. 292/2018 - anexa 5E, precum și OUG nr. 92/2021 - art. 17 alin. (4) care prevede: <i>obligația titularilor autorizațiilor</i></p>

<p>(i) va duce la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, cu excepția incinerării deșeurilor periculoase nereciclabile sau (ii) va duce la ineficiențe semnificative în utilizarea directă sau indirectă a oricărui resurse naturale în orice etapă a ciclului său de viață, care nu sunt reduse la minimum prin măsuri adecvate sau (iii) va cauza prejudicii semnificative și pe termen lung mediului în ceea ce privește economia circulară?</p>		<p><i>de construire/desființare de a avea un plan de gestionare a deșeurilor din construcții și/sau desființări prin care să implementeze sisteme de colectare separată și/sau sortare și/sau demolare selectivă în vederea reutilizării/reciclării deșeurilor pe amplasament.</i></p> <p>În ceea ce privește cerința ca cel puțin 70% (în greutate) din deșeurile nepericuloase rezultate din construcții și demolări (cu excepția materialelor naturale - pământ și pietriș) și generate pe șantier vor fi pregătite, respectiv sortate, pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, aceasta este prevăzută în OUG nr. 92/2021 - art. 17 alin. (7).</p> <p>În ceea ce privește cerințele ca deșeurile rezultate vor fi colectate separat și vor fi depozitate temporar (în toate etapele Proiectului) doar pe suprafețe special amenajate, iar în cazul deșeurilor contaminate, se vor lua măsuri speciale de depozitare separată pe suprafețe impermeabile, pentru a nu contamina restul deșeurilor sau solul, acestea sunt prevăzute în OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor - art. 17 alin. (4), precum și în Legea nr. 107/1996 - art. 32 alin. (1) prevede că manipularea de deșeuri în zonele din jurul apelor și în alte locuri din care acestea ar putea ajunge în apele de suprafață, subterane sau marine se face numai în condiții în care nu produc poluarea apelor.</p> <p>În ceea ce privește evidența gestiunii deșeurilor, proiectele etapizate respectă prevederile OUG nr. 92/2021, art. 48 alin. (1), (5) și 6.</p> <p>Lucrările sunt deja în desfășurare, nu mai pot fi încorporate măsuri suplimentare față de cele deja prevăzute, avute în vedere la momentul proiectării, în conformitate cu prevederile și normativele în vigoare.</p> <p>Având în vedere cele de mai sus, în cazul proiectelor etapizate, cadrul legal existent asigură deja condițiile pentru neafectarea semnificativă a acestui obiectiv.</p>
<p>Prevenirea și controlul poluării în aer, apă sau sol:</p>	<p>X</p>	<p>În ceea ce privește execuția lucrărilor aferente proiectelor, prin respectarea prevederilor HG 467 / 2018 care stabilește măsuri pentru aplicarea Regulamentului UE 1628 /2016, s-</p>

<p>Se preconizează că măsura va duce la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol?</p>	<p>au creat premisele pentru realizarea acestor lucrări cu utilaje mai puțin poluante. În plus, proiectele de investiții integrează toate condițiile și măsurile din decizia etapei de încadrare / evaluarea impactului asupra mediului pentru obținerea autorizației de construire iar verificarea implementării măsurilor de prevenire și reducere atât în timpul lucrărilor de execuție cât și în perioada de funcționare va fi realizată de către Garda Națională de Mediu.</p> <p>În ceea ce privește produsele cu impact energetic achiziționate prin proiectele finanțate, acestea trebuie să respecte prevederile HG 55/2011 privind stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic, care transpune Directiva Parlamentului European 2009/125/CE.</p> <p>În ceea ce privește cazanele cu combustibil solid, acestea înlocuiesc sisteme de încălzire existente mai poluante, și prin adoptarea acestor soluții mai noi, care trebuie să respecte prevederile Regulamentului 2015/1189/CE de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE, se obține o reducere a emisiilor de poluanți față de situația de dinainte de implementarea proiectului.</p> <p>Străzile reabilitate / modernizate prin proiectele etapizate erau deja utilizate și prin intervenție, parametrii acestora se îmbunătățesc, ceea ce conduce la o fluidizare a traficului, fapt care, împreună cu introducerea / prioritizarea transportului public, duce în final la reducerea emisiilor de poluanți, prin urmare, investițiile nu au un impact semnificativ asupra acestui obiectiv de mediu.</p> <p>Legea nr. 107/1996 - art. 32 alin. (1) prevede că manipularea de deșeuri în zonele din jurul apelor și în alte locuri din care acestea ar putea ajunge în apele de suprafață, subterane sau marine se face numai în condiții în care nu produc poluarea apelor. Sarcina verificării îndeplinirii cerinței revine Inginerului, care va verifica modalitățile de stocare a deșeurilor, indiferent de amplasamentul pe care se realizează aceasta (pe amplasamentul șantierului sau pe alte amplasamente).</p>
---	---

	<p>De asemenea, Legea nr. 211/2011 și ulterior Ordonanța de urgență nr. 92/2021, prevăd obligativitatea elaborării planului de gestionare a deșeurilor care va include măsuri privind colectarea separată și stocarea temporară a deșeurilor generate, inclusiv pentru deșeurile periculoase. Acolo unde e posibil, se recomandă utilizarea Ghidului privind stocarea temporară a deșeurilor nepericuloase din construcții și demolări și a Ghidului privind stocarea temporară a deșeurilor periculoase din construcții și demolări, disponibile pe site-ul www.anpm.ro.</p> <p>Proiectele etapizate nu utilizează următoarele substanțe:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (UE) 2019/1021 al Parlamentului European și al Consiliului, cu excepția cazului în care substanțele sunt prezente ca urme neintenționate de contaminant b) Mercurul și a compușii mercurului, amestecurile acestora și a produselor cu adaos de mercur, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/852 c) Substanțele enumerate în anexa I sau anexa II la Regulamentul (CE) nr. 1005/2009 d) Substanțele enumerate în anexa II (Pb, Hg, Cd, Cr+6), cu excepția cazului în care se respectă pe deplin articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2011/65/UE e) Substanțele enumerate în anexa XVII (Azbest) din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006, cu excepția cazului în care se respectă pe deplin condițiile specificate în anexa respectivă f) Substanțe care îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 și sunt identificate în conformitate cu articolul 59 alineatul (1) din Regulamentul (CE) 1907/2006, cu excepția cazului în care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate g) Substanțe care îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 57 din Regulamentul (CE) 1907/2006, cu excepția cazului în
--	---

	<p>care s-a dovedit că utilizarea lor este esențială pentru societate</p> <p>De asemenea, cerințele privind reducerea nivelului de zgomot și vibrații, acolo unde va fi cazul, prin instalarea de bariere fonice sunt prevăzute în Legea nr. 121/2019 și HG nr. 1756/2006.</p>
--	--